

LAEVA VALLA

2015. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandekohuslase nimi:

Aadress:

Telefon:

E-post:

Interneti kodulehekülg:

Majandusaasta algus

Majandusaasta lõpp

Audiitor

Laeva Vallavalitsus

Reg.nr. 75020339

Väänikvere tee 8, Laeva küla, Laeva vald
60608 Tartumaa

7 301 799

finants@laeva.ee

www.laeva.ee

01.01.2015

31.12.2015

Audiitorbüroo Fides OÜ

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	11
BILANSS	11
TULEMIARUANNE	12
RAHAVOOGUDE ARUANNE	13
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	14
EELARVE TÄITMISE ARUANNE	15
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	16
Lisa 1. Aastaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	16
Lisa 2. Raha ja pangakontod	18
Lisa 3. Maksunõuded.....	18
Lisa 4. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	19
Lisa 5. Finantsinvesteeringud	19
Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud	19
Lisa 7. Materiaalne põhivara	20
Lisa 8. Võlad tarnijatele.....	21
Lisa 9. Võlad töövõtjatele.....	21
Lisa 10. Maksuvõlad ja saadud ettemaksed	21
Lisa 11. Laenukohustused	21
Lisa 12. Maksutulud	22
Lisa 13. Kaupade ja teenuste müük	22
Lisa 14. Saadud toetused	22
Lisa 15. Muud tulud	23
Lisa 16. Antud toetused	23
Lisa 17. Tööjõukulud.....	23
Lisa 18. Majandamiskulud	24
Lisa 19. Muud kulud.....	24
Lisa 20. Finantstulud ja -kulud	24
Lisa 21. Tehingud seotud osapooltega	25
Lisa 22. Selgitused eelarve täitmise aruandele.....	25
Lisa 23. Reservfondi kasutamise aruanne	29
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI.....	30

TEGEVUSARUANNE

LAEVA VALLAVALITSUSE TEGEVUSARUANNE

Kohaliku omavalitsuse põhiülesandeks on valla arengu juhtimine ja avalike teenuste osutamine elanikkonnale. Nende eesmärkide täitmiseks on valla elanike poolt valitud 9-liikmeline volikogu ja volikogu poolt kinnitanud 5-liikmelise vallavalitsus valla igapäevase töö juhtimiseks. Volikogu juurde oli moodustatud 4 komisjoni - revisjonikomisjon, majanduskomisjon, haridus- ja kultuurikomisjon ning vallakodanikukomisjon.

Laeva vallavalitsuse struktuur

Laeva valla ametiasutuse struktuur ja teenistuskohade koosseis, mis kinnitati 28.10.2014 Laeva Vallavolikogu otsusega nr 32 on toodud alljärgnevas tabelis.

Teenistuskoha nimetus	Teenistuskohade arv
Kantselei	
Vallasekretär	1,0
Volikogu metoodik	1,0
Koristaja	0,4
Sportitöö spetsialist	0,4
Rahandusosakond	
Finantsjuht-pearaamatupidaja	1,0
Sotsiaalosakond	
Sotsiaaltöö juht	0,75
Lastekaitse spetsialist	0,25
Sotsiaalhooldustöötaja	1,25
Majandusosakond	
Arengu- ja keskkonnanõunik	1,0
Ehitusnõunik	0,5
Majandusspetsialist	1,0
Üldkoristaja-abitööline	1,0
Kalmistuvaht	0,5
Tööline	0,5

Laeva valla ametiasutuse struktuuris täidetud teenistuskohadele arvestatud töötasu summa on 98 570 eurot. Täitmata teenistuskohad: alates 1. juulist sotsiaalhooldustöötaja 1,25 ja terve aasta 0,5 tööline.

Järgnevas tabelis on toodud hallatavate asutuste keskmine töötajate arv ja töötasude kogusumma 2015 aastal.

Asutus	Keskmine töötajate arv	Töötasude kogusumma eurot
Laeva Põhikool	19	152 260
Laeva Lasteaed	11	67 042
Laeva Rahvaraamatukogu	2	7 486
Laeva Kultuurimaja	2	14 313
Laeva Avatud Noortekeskus	1	6 770

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvestatud kõik töötasud ja hüvitised. Töötasude summade hulka on arvestatud ka käsunduslepingutega tasustatavad huviringid Laeva Kultuurimajas. Laeva Põhikoli töötajate koosseisu on aruandeaastal arvestatud ka laste toitlustamisega tegelev töötaja. Laeva vabatahtliku päästekomando töötasudeks eraldas Päästeamet 492 eurot.

Peamised finantsnäitajad

	2015	2014	2013
Bilansi näitajad			
Varad aasta lõpus	2 015 481	1 932 298	2 034 591
Kohustused aasta lõpus	90 747	92 710	104 457
Netovara aasta lõpus	1 924 734	1 839 588	1 930 134
Tulemiaruaude näitajad			
Tegevustulud	1 065 274	812 710	779 098
Sh sihtfinantseerimine	181 156	31 140	21 000
Tegevuskulud	-980 191	-902 839	-899 895
Tulem	85 086	-90 546	-121 815
Muud näitajad			
Põhivarainvesteeringute maht	206 028	93 735	30 971
Likviidsus	1,77	1,28	1,71
Lühiajaline maksevõime	2,33	1,80	2,19
Kohustuste osakaal varadest	4,50	4,80	5,13
Laenukohustuste osakaal varadest	0	0	0
Piirmäärade täitmine			
Põhitegevuse tulem	91 336	32 724	43 927
Netovõlakoorumus	0	0	0

Põhivara investeeringute maht – kassapõhine investeeringuteks tehtud kulu, näitaja saadud eelarve täitmise aruandest.

Likviidsus – näitab ettevõtte võimet katta õigeaegselt oma võlgnevust kreditoride ees, leitakse likviidsed varad/lühiajalised kohustused (> 0.9 - likviidsus on hea < 0.3 - likviidsus on nõrk).

Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustused ($>0,9$ hea; $0,6-0,89$ rahuldav; $0,3-0,59$ mitte rahuldav; $< 0,3$ nõrk).

Kohustuste osakaal varadest – kohustuste suhe varadesse.

Laenukohustuste osakaal varadest – laenukohustuste suhe varadesse.

Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe (piirmäär on 0, ei tohi olla negatiivne).

Netovõlakoorumus - kohustuste ning likviidsete varade vahe (piirmäär on 60% põhitegevuse tuludest).

Lühianalüüs tähtsamatest finantsnäitajatest***Bilansi näitajad***

2015. aasta lõpuks oli Laeva valla varade maht võrreldes 2014. aasta sama perioodiga suurenenud 4,3 % (83 183 eurot). Suurenemine on tingitud likviidsete varade suurenemisest 34,77 % (41 415 eurot) ja põhivara suurenemisest 2,19% (38 594 eurot). Nõuded ostjate vastu on vähenenud üle kolme korra (3 379 eurot). Maksunõuded on võrreldaval perioodil vähenenud 11,72 % (202 eurot).

Kohustused kokku on vähenenud 2,12 % (1963 eurot). Võlad tarnijatele on vähenenud üle kahe korra. (8 861 eurot). Võlad töövõtjatele on suurenenud 12,34 % (5 248 eurot). Muud kohustused on suurenenud 15,97 % (5 044 eurot). Ettemaksena on saadud hajaasustus programmi rahalised vahendid 1 553,56 eurot.

Tulemiaruaude näitajad

Tegevustulud on 2015. aastal suurenenud võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 31,08 % (252 564 eurot). Maksutulud suurenesid 8,1 % (40 435 eurot). Laekumine kaupade ja teenuste müügist suurenes 40,42 % (26 749 eurot). Kõige rohkem suurenes haridusasutuste majandustegevusest laekuv tulu 23,45% (5 834 eurot).

Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks suurenesid 76,13 % (182 096 eurot). Olulise osa toetuste suurenemisest moodustas põhivara sihtfinantseerimine summas 182 450 eurot. Muud tegevustulud suurenesid 41,42% (3 284 eurot).

Tegevuskulud on võrreldes 2014 aastaga suurenenud 8,57 % (77 352 eurot). Suurenenud on antud toetused 58,67% (20 567 eurot). Tööjõukulud on suurenenud 7,9 % (34 459 eurot). Majandamiskulud on suurenenud 1,5% (3 725 eurot). Muud kulud on suurenenud 33,03 % (17 242 eurot).

Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast

Rahandusministeeriumi arvamuse kohaselt on 2015. aasta algusest alates on kindlustunde indikaatorid ELis tervikuna pöördunud taas tõusule. Seda on mõjutanud nii Euroopa Keskpanga konkreetsemad lubadused oma inflatsioonieesmärgi saavutamise osas kui ka nafta märkimisväärne hinnalangus maailmaturul. Kuigi euro kurss dollari suhtes on jätkanud nõrgenemist, tõstab nafta hinnalangus naftat importivate riikide elanike reaalsissetulekuid ja vähendab ettevõtete kulusid, toetades sedakaudu majanduskasvu. Hinnalangus ja jõuliselt kasvav palgatulu kasvatab elanike tarbimisvõimet endiselt jõudsalt ning eratarbimine on nõudluse mootoriks ka sellel aastal.

Eesti välisnõudlus oli 2015. aastal madalseisus ja meie kaubanduspartnerite import ei suurenenud. 2016. aastal välisnõudlus tugevneb ning selle kasv kiireneb 2,9%-ni valdavalt Venemaa impordilanguse pidurdumise toel. Majanduskasv on viimastel aastatel olnud tarbimispõhine, tuginedes kiirel palgatulu kasvul. Majapidamiste ostujõudu on suurendanud juba teist aastat järjest langevad hinnad, seda peamiselt energia ja toiduainete hinnalanguse tõttu. Hõive näitajad paranevad jätkuvalt, kuigi osa sellest tuleneb 2014. aasta juulis rakendunud töötamise registri mõjust, mis on vähendanud mitteametlikku töötamist. Palgakasv on aeglustumas, kuid aeglasemalt, kui majanduskasv, mistõttu olid 2/3 tegevusalade kasumid languses. Madala nõudluse ning vabade tootmisvõimsuste tõttu püsib ettevõtete investeerimisaktiivsus madal.

Rahandusministeerium on käesoleva ja järgmise aasta majanduskasvu prognoose allapoole korrigeerinud, mille peapõhjuseks on Eesti jaoks oluliste kaubanduspartnerite – Soome ja Venemaa kasvuväljavaadete halvenemine.

Sisenõudluse kasvu toetavad 2015. aastal nii eratarbimise kasvu kiirenemine kui ka investeeringute oodatav pöördumine tõusule. Palgatulu kiire kasv jätkub nii keskmise palga tõusu kui ka hõivatute arvu lisandumisega ning netopalga tõusule andis omalt poolt tõuke tööjõu maksukoormuse langetamine. Tarbimiskorvi maksumus aasta esimesel poolel ei suurene ning tarbijahindade mõõdukas tõus taastub alles aasta teises pooles. Soodne konjunktuur tööturul hoiab kõrgel tarbijate kindlustunnet.

2015. aastal toetas elanike ostujõudu lisaks kiirele brutopalgatulu kasvule ka maksuvaba tulu tõus, tulumaksumäära langetamine ning oluliselt kasvanud peretoetused. Lisaks jätkust mootorikütuste hinnalangus, mis võimaldas inimestel rohkem kulutada muudele kaupadele ja teenustele. Eesti elanike tarbimisjulgus võib olla viimase aasta jooksul veidi alanenud, millel on ilmselt aidanud kaasa igapäevaseks muutunud ärevad uudised migratsioonikriisi jätkumisest ja terrorirünnakutest

Keskmise palga kasvutempo ei ole vaatamata majanduskasvu aeglustumisele seni oluliselt muutunud ning kasv püsis 2015. aastal 6% juures. Palgakasv on kiirem keskmisest madalama palgaga harudes, samuti on aasta jooksul suurenenud palgaarengute erinevused sektorite vahel.

Tööturu olukord muutub üha pingelisemaks ning töötuse kiire vähenemine on juba mõnda aega hoidnud üleval palgasurveid. Seoses tööjõulise elanikkonna vähenemisega ja eeldusega, et tööjõus osalemise ning hõive määrad on saavutamas oma ajaloolist maksimumi, on hõive edasise kasvu väljavaated tagasihoidlikud. 2015. aastal statistiline hõive kasv siiski jätkus, kuna töötajate registreerimiskohustuse sisseviimine on mõjutanud lisaks maksuameti registritele ka erinevaid statistilisi hõive näitajaid. Keskmise palga kasvutempo peaks vaatamata tööjõu üldisele nappusele eelmise aastaga võrreldes alanema, kuna hinnatase 2015. aastal sarnaselt eelneva aastaga peaaegu ei tõuse ja ekspordihinnad on samuti languses.

Põhinäitajad	2015	2014
Üldine majanduskasv (SKP%)	1,1	2,1
Sisemajanduse koguprodukt jooksevhindades (miljon eurot)	20 461	19 526
Tarbijahinnaindeks (%)	-0,5	-0,1
Tööga hõivatute arv (täis- ja osalise tööajaga töötaja)	641	625
Töötuse määr (%)	6,2	7,4
Keskmine brutopalk (eurodes)	1 065	1 000

Allikas: Statistikaamet

Statistikameti andmetel kujunes Eesti majanduskasvaks 2015. aastal 1,1 protsenti. Aasta keskmine hõivatute arv oli 2015. aastal 641 tuhat, mis on 16 tuhat rohkem kui 2014. aastal. Töötuse määr, mis oli 2014. a. lõpuks 7,4%, langes 6,2-le % 2015. aasta lõpuks. Keskmine brutokuupalk oli I kvartalis 1 010 eurot, II kvartalis 1 082 eurot, III kvartalis 1 045 eurot ja IV kvartalis 1 105 eurot.

Laeva valla majanduskeskkond

Laeva vald asub Tartu maakonna loodeosas. Valla pindala on 233,18 km². Seisuga 01.01.2015 oli valla elanike arv 789. Laeva vallas on 6 küla, elanike arvult on suuremad külad Laeva, Kärevere ja Siniküla küla.

Peamisteks maavaradeks, mida Laeva vallas leidub, on savi ja kruus. Savi varude täpse suuruse kohta uuringud puuduvad. Arvele on võetud Lõhmuse kruusakarjäär, kus kruusa aktiivseks tarbevaruks on määratud 187 000 m³ ja Kämara kruusakarjäär, mille kruusavarudeks hinnatakse 43 000 m³.

Olulisemaks loodusressursiks on Laeva vallas mets. Katastrisse kantud metsamaa pindala on 10 688,6 ha, millest 8 642 ha kuulub riigile.

2015. aasta jooksul valla elanike arv vähenes 789-lt 762-l-e.

Seisuga 01. jaanuar 2016 on rahvastikuregistri andmetel Laeva valla elanike struktuur järgmine:

- pensioniealisi inimesi vanuses 64 ja enam 150;
- tööealisi inimesi vanuses 19 – 64 eluaastat 468;
- kooliealisi lapsi vanuses 7 – 18 eluaastat 99;
- koolieelikuid kuni 6 aastaseid 45.

Laeva valla maksumaksjate 12 kuu keskmine arv oli 358 (2014. aastal 357) ja 12 kuu keskmine brutotöötasu maksumaksja kohta 956 eurot (2014. aastal 869 eurot).

Laeva valla maksumaksjad 2015. aastal on kuude lõikes ära toodud tabelis nr 1.

31.01	28.02	31.03	30.04	31.05	30.06	31.07	31.08	30.09	31.10	30.11	31.12
350	348	351	349	357	361	359	352	363	368	361	374

Tabel 1. Laeva valla maksumaksjad aastal 2015. *Allikas:* Maksu- ja Tolliamet

Registreeritud töötute arv Laeva vallas 2015. aastal on kuude lõikes ära toodud tabelis nr 2.

31.01	28.02	31.03	30.04	31.05	30.06	31.07	31.08	30.09	31.10	30.11	31.12
13	13	12	12	8	6	6	7	8	8	8	8

Tabel 2. Registreeritud töötud Laeva vallas aastal 2015. *Allikas:* Eesti Töötukassa.

Üldine ülevaade Laeva valla arengukava täitmisest

Laeva valla arengukava 2012-2025 muudeti Laeva Vallavolikogu 25.11.2014 määrusega nr 12. Arengukavaga seotud dokument on Laeva valla eelarvestrateegia aastateks 2015-2018, mis kinnitati Laeva Vallavolikogu 25.11.2014 määrusega nr 13.

Arengukava on omavalitsüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgi määrav ja nende elluviimiseks tegevusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Eelarvestrateegia on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan, mis on arengukavaga seotud iseseisev dokument. Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel.

Elukeskkond ja tehniline infrastruktuur

Antud valdkonnas kavandavate tegevuste üldiseks eesmärgiks on infrastruktuuri kitsaskohtade kõrvaldamise ning piirkonna atraktiivsuse tõstmise kaudu Laeva valla üldise säästva ja tasakaalustatud majandusarengu toetamine. Tehnilise infrastruktuuri põhitähelepanu on suunatud külade veevarustuse (trassid, kaevud), kanalisatsiooni, reoveepuhastuse ja energiavarustuse (elektrienergiaga varustamine, välisvalgustus) kaasajastamisele ning prügikäitlemise väljaarendamisele. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata teede korrashoiule ja üldisele heakorrale.

Põhieesmärgid elukeskkonna ja tehnilise infrastruktuuri valdkonnas ning eesmärkide realiseerumiseks vajalikud tegevused

Eesmärk: vee- ja kanalisatsioonirajatiste korrastamine

Tegevus:

- kanalisatsioonisüsteemi rajamine Siniküla ja Kärevere külla;
- tsentraalse veevarustuse rajamine Kärevere külla ja Siniküla küla Pilpa teele

Täitmine:

- Koostati Laeva valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava maksumusega 8 952 eurot, et oleks võimalik taotleda toetusi Keskonnainvesteeringute Keskuselt vee- ja kanalisatsioonirajatiste ehitamiseks;
- Kärevere külla ehitati kaev maksumusega 1 135 eurot;
- Tegemata jäi veekaev Siniküla külla, kuna valitud asukoht ei vasta veekaitsevööndi sanitaarnõuetele.

Eesmärk: elukeskkonna atraktiivsemaks ja turvalisemaks muutmine

Tegevus:

- Laeva paisjärvele kalapääsu rajamine ja Laeva jõe äärde suvitusala rajamine;

Täitmine

- Keskonnainvesteeringute Keskusele esitati taotlus Laeva paisjärvele kalapääsu ja ujumiskoha rajamise finantseeri miseks. Kalapääs valmis 2015. aasta sügisel. KIK-i poolt eraldati 182 450 eurot. Korrastatud on jõeäär ja rajatud ujumiskoht.

Eesmärk: valla teede korrashoid:

Tegevus:

- Toimub hooajaline teede hooldus;
- Teostamata jäi Palupõhja tee renoveerimine, kuna rahastamise otsus saabub 2016. aastal;
- Teostamata jäi kergliiklustee projekt, kuna ei saanud Siseministeriumi rahastust, oleme reservnimekirjas.

Eesmärk: mänguväljaku uuendamine.

Täitmine:

- Toimus mänguväljaku atraktsioonide uuendamine maksumusega 3 143 eurot.

Haridus

Laeva Põhikoolis õppis 2015. aasta esimesel poolaastal (2014/2015 õppeaasta kevad) 61 ja teisel poolaastal (2015/2016) õppeaasta sügis) 53 last. Õppetöö toimub 6 liitklassis.

Laeva Põhikool säilitatakse põhiharidusasutusena. Maaelu mõjutavad paljud tegurid ja on selge, et maakoolil on selles süsteemis väga oluline osa. Kui tahame säilitada elu külas, tuleb kooli hoida. Kooli sulgemine põhjustaks ettevõtlike noorte lahkumise ja kogu piirkonna elu taandarengu. Vaatamata õpilaste arvu suhtelisele vähenemisele, ei peeta õigeks põhikooliosa sulgemist.

Kooli juhtkonna põhiülesanne on tagada õppekvaliteet ja võrdsed võimalused hariduse omandamiseks. Kaaseesmärgina nähakse vajadust arendada õpilaste konkurentsivõime suurendamist tööturul läbi mitmekesiste huviharidusvõimaluste pakkumise.

Põhieesmärgid haridusvaldkonnas ning nende eesmärkide realiseerimiseks vajalikud tegevused.

Eesmärk: kvaliteetse põhihariduse omandamise võimaldamine Laevas

Tegevused:

- kaasaja nõuetele vastava õpikeskkonna ja töövahendite tagamine;

- koolimaja renoveerimine.

Täitmine:

- Haridus- ja Teadusministeerium eraldas 4 000 eurot Laeva Põhikooli garderoobi uuendamiseks ja 3000 eurot tahvelarvutite ostmiseks;
- SA Keskkonnainvesteeringute Keskus eraldas 322 eurot õppeprogrammide läbiviimiseks loodusainetes;
- Eesti Kultuurkapitalilt laekus 1 385 eurot õpilastele rahvariide kanga ostmiseks ja rahvariide õmblemiseks;
- Remont teostati õpetajate toas ja kodunduse klassis, maksumusega 8 250 eurot, eelarvesse oli planeeritud 10 000 eurot.

Laeva lasteaiad võimaldab lapsel parimat alusharidust ja –haridust eesmärgiga kujundada endaga hästi toimetulevad isiksused, kes on terved ja hoolivad ning lugupidavad ümbritsevate inimeste ja keskkonna suhtes.

Laeva Lasteaias on kaks liitühikut, 2015. aasta esimesel poolaastal (2014/2015 õppeaasta kevad) käis lasteaias 37 last ja teisel poolaastal (2015/2016 õppeaasta sügis) 32 last.

Eesmärk: kvaliteetse alushariduse tagamine kõigile eelkooliealistele lastele;

Tegevused:

- lasteaia koha tagamine kõigile lastele, tervisekaitse nõuetele vastavad ruumid;

Täitmine

- Osteti uus printer maksumusega 499 eurot;
- Mööbli ostmise rühmadesse 1566 euro eest;
- Teostati remont 14 000 euro ulatuses. Remonditi köök, ladu, kooli söökla, saal ning alumise korruse riidehoid.

Külade ja külaliikumise arendamine

Külade ja külaliikumise arendamise eesmärgiks on parandada elukeskkonna kvaliteeti ning atraktiivsust läbi kohaliku aktiivsuse suurendamise ja mittetulundussektori arendamise. Toetada ja tugevdada omaalgatust, koostöötahet ning sotsiaalseid suhteid, arendada sotsiaalset ja tehnilist infrastruktuuri, parandada erinevate teenuste kättesaadavust külaelanikele.

Põhieesmärgid külade ja külaliikumise arendamise valdkonnas ja tegevused nende eesmärkide saavutamiseks.

Eesmärk: aktiveerida külaliikumist ja suurendada kogukondlikku aktiivsust

Tegevused:

- MTÜ-de toetamine omaosaluse leidmisel erinevatel projektikonkurssidel raha taotlemisel.
- inimeste omaalgatuse toetamine

Täitmine: Toetust taotlesid

- MTÜ Laeva Kultuuriselts summas 101 eurot, omaosaluse katmiseks Laeva valla Kodukandipäeva läbiviimisel;
- Laeva Pensionäride Selts 335 eurot transporditeenuse eest tasumiseks.

Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

Tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna arendamise eesmärgiks on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ennetamine ja leevendamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine, samuti sotsiaalhoolekandesüsteemi arendamine, sotsiaalselt vähekindlustatute abistamine, noorte preventioonitöö korraldamine.

Üks omavalitsuse põhiülesandeid on abistada elanikkonda, kes ei tule enesega toime - töötud, eakad, puuetega inimesed ja vanemliku hoolitsuseta lapsed.

Sotsiaalhoolekande ülesandeks on isikule või perekonnale toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isiku sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohandumisele kaasaaitamine. Prioriteetsed arengusuunad sotsiaalteenuste osas on sotsiaalnõustamine, koduteenused, eluasemeteenused ja hooldamine perekonnas. Kaudselt aidatakse kaasa tööpuuduse vähendamisele, aidates suurendada töötajate teadmisi, oskusi ja kohanemisvõimet.

Põhieesmärgid tervishoiu ja sotsiaalhoolekande valdkonnas ja tegevused nende eesmärkide saavutamiseks.

Eesmärk: sotsiaalhoolekandesüsteemi parendamine

Tegevused:

- Väänikvere tee 7 elamus elutingimuste parendamine ja sotsiaalmaja väljaarendamine;

Täitmine:

- Renoveerimine toimub 2016. aastal

Juhtimine ja haldus

Juhtimise ja halduse valdkonna eesmärkideks on juhtimise kvaliteedi parandamine, avalike teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning ühtlustamine. Vajalik on tagada avalike teenuste ning nõuande kõrge kvaliteet, milleks tuleb viia läbi vajalikke täiendkoolitusi ametnikele. Täiendada tuleb kohaliku nõuande mitmekesisust (ettevõtlusalane teave).

Põhieesmärgid juhtimises ja halduses ning tegevused nende eesmärkide saavutamiseks

- koostöö tegemine arenduse ning informatsiooni ja kogemuste vahetamise osas.
- ametnike koolitamine.

Täitmine: Ametialase teenindamise kiirus sõltub konkreetsetest asjaoludest (kas menetlustoimingute läbiviimiseks on vaja lisainformatsiooni või –dokumente) ja ametniku töökoormusest. Menetlus viiakse läbi võimalikult kiiresti. Kuna tegemist on väikese omavalitsusega, siis ollakse küllaltki paindlikud. Järjepidev suhtlemine teiste omavalitsustega toimib läbi omavalitsuste liidu ja ka koolitustel, kui on erinevate omavalitsuste vastavad ametnikud koos.

Kultuur ja sport

Kultuuri- ja spordivaldkonnas on vajalik arendada kohalike elanike jaoks huvitegevust ja -haridust soodustavat keskkonda ning toetada kohalikul initsiatiivil ja algatusel põhinevaid tegevusi. Eesmärgid on suunatud huvihariduse ja sotsiaalsete suhete arendamisele ja koostööle sektoriasel põhimõttel (ühised kultuuri- ja spordiüritused). Kaudselt toetavad planeeritavad tegevused ka töökohtade loomist, täiendavaid sissetulekuid ja suurendavad üldist majandusliku aktiivsuse kasvu maapiirkonnas.

Täitmine: Kultuurimajas on võimalused tegeleda huvitegevusega, kultuurimaja inventari uuendatakse jooksvalt.

Ettevõtlus

Ettevõtluse elavdamiseks on vaja aktiivsemalt toetada ettevõtete kasvu ja uute töökohtade loomist, pakkudes ettevõtluseks vajalikku oskusteavet ja informatsiooni. Samuti tuleb luua tingimusi ja osutada abi potentsiaalsetele ettevõtlusega alustajatele. Arvestades piirkonna suhteliselt ühekülgsust (põllumajandus) ettevõtluse arengut, tuleb aidata kaasa maaettevõtluse mitmekesistamisele (mahepõllumajanduse arendamine, alternatiivettevõtluse, maaturismi toetamine jne) ja sellega kaasnevale uute töökohtade tekkele.

Valla üheks strateegiliseks suunaks on ettevõtluse arenguks võimalikult heade tingimuste loomine ja selle toetamine kaudselt. Ühtlasi tuleb parendada piirkonna tehnilist infrastruktuuri, sh soodustada elamumajanduse arendamist eesmärgiga meelitada Laeva valda elama noori ja aktiivseid inimesi. Elanikkonna kasv annab hoogu ettevõtluse mitmekesistumisele ja arengule üldisemalt.

Turismiettevõtluse arendamise esmaseks eesmärgiks on olemasoleva potentsiaali parem ärakasutamine.

Täitmine: Vabariigi aastapäeval tunnustati mitmeid vallale olulisi ettevõtteid ja isikuid.

Suund aastasse 2016

Arengukavas ja eelarvestrateegias on alljärgnevad investeeringud:

1. Valla teede renoveerimine 207 572 eurot, sellest omaosalus 69500 eurot

- Laeva-Palupõhja tee renoveerimine 166 072 eurot, siseministeeriumilt laekub 138 072 eurot ja valla omaosalus 28 000 eurot;
- Laeva – Väänikvere tee renoveerimine 19 500 eurot;
- Ankru tee renoveerimine 9 000 eurot;
- Pargiteede renoveerimine 13 000 eurot.

2. Kergliiklustee ehituse ettevalmistavad tegevused 79 500 eurot , Laevast Tartu-Tallinn maantee (Rootsi kurvini).
3. Elamumajandus 100 000 eurot , Väänikvere tee 7 renoveerimine.
4. Kärevere küla kaevude ehitus 25 000 eurot.
5. Spordihoone sauna renoveerimine 7 000 eurot.
6. Lasteaed-külakeskuse küttesüsteemi muutmine ja ruumide remont 111 600 eurot:
  - Küttesüsteemi muutmine 100 000 eurot, sellest KIK-i toetus 50 000 eurot;
  - Lasteaia ruumide remont 6 000 eurot;
  - Paviljoni põranda vahetus 3 000 eurot;
  - Õuele atraktsioonide soetamine 2 600 eurot;
  - Mänguväljaku täiendamine 5 000 eurot.
7. Laeva Põhikooli pikapäeva rühma klassi ja tütarlaste tualettruum remont 10 000 eurot .

Esimese lisaeelarvega muudeti investeerimistegevuse eelarvet.

- Vähendada Lasteaed-külakeskuse küttesüsteemi muutmise eelarvet 100 000 eurot, millest KIK-i toetus 50 000 eurot (KIK ei rahuldanud meie taotlust);
- Elamumajanduse eelarve suurendamine 243 610 eurot, Väänikvere tee 7 renoveerimine.
- Vähendada valla teede eelarvet, kergliiklustee ehituse ettevalmistavad tegevused 79 500 eurot, Laevast Tartu-Tallinn maantee (Rootsi kurvini).

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine jaguneb alljärgnevalt:

1. Hajaasustuse programmis osalemine 11 554 eurot.
  2. AS Emajõe Veevärgile antav teotus Siniküla küla veevärgi renoveerimiseks 32 305 eurot .
- Laenude teenindamiseks kulub 2000 eurot.

2016. aastal on investeringuteks planeeritud 609 782 eurot, sellest 434 710 eurot on valla eelarvest ja 175 072 toetusena.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**BILANSS**

Eurodes

	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
Varad			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	160 523	119 108
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	48 234	41 479
Nõuded ostjate vastu	4	1 467	4 846
Muud nõuded ja ettemaksed	4	1 522	1 724
Käibevara kokku		211 746	167 157
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	5	105 360	105 360
Kinnisvarainvesteeringud	6	76 353	81 329
Materiaalne põhivara	7	1 622 022	1 578 452
Põhivara kokku		1 803 735	1 765 784
Varad kokku		2 015 481	1 932 298
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad tarnijatele	8	6 334	15 195
Võlad töövõtjatele	9	47 789	42 541
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	10	36 624	31 580
Laenukohustused	11	0	3 394
Lühiajalised kohustused kokku		90 747	92 710
Kohustused kokku		90 747	92 710
Netovara			
Akumuleeritud ülejääk		1 839 648	1 930 134
Aruandeaasta tulem		85 086	-90 546
Netovara kokku		1 924 734	1 839 588
Kohustused ja netovara kokku		2 015 481	1 932 298

TULEMIARUANNE

Eurodes

	Lisa	01.01.2015- 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Tegevustulud			
Maksutulud	12	539 859	499 424
Tulud kaupade ja teenuste müügist	13	92 929	66 180
Saadud toetused	14	421 274	239 178
Muud tegevustulud	15	11 212	7 928
Tegevustulud kokku		1 065 274	812 710
Tegevuskulud			
Antud toetused	16	-55 622	-35 055
Tööjõukulud	17	-470 431	-435 972
Majandamiskulud	18	-252 412	-248 687
Muud tegevuskulud	19	-69 445	-52 303
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	-132 281	-130 922
Tegevuskulud kokku		-980 191	-902 839
Tegevustulem		85 083	-90 129
Finantstulud ja -kulud	20	3	-417
Aruandeperioodi tulem		85 086	-90 546

RAHAVOOGUDE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	01.01.2015 31.12.2015	01.01.2014 31.12.2014
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		85 083	-90 129
<i>Korrigeerimised</i>			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	132 281	130 922
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest	14	-181 156	-30 140
Kasum/kahjum põhivara müügist	7	-555	-117
Käibemaksu kulu põhivara soetuselt	19	33 878	16 818
<i>Korrigeeritud tegevustulem</i>		68 856	26 354
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-3 175	250
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus		3 807	1 983
Muutus toetuste ettemaksetes		0	6 777
Rahavood põhitegevusest kokku		70 163	35 364
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud põhivara soetamisel	7,19	-35 113	-93 591
Laekumine põhivara müügist	7	750	2 055
Korrigeerimine võlgnevustes tarnijatele	8	0	2 376
Laekunud finantstulud	20	17	52
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-34 346	-89 108
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	14	9 006	21 000
Laenude tagasimaksed	11	-3 394	-20 362
Makstud intressid	20	-14	-469
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		5 598	169
Puhas rahavoog		41 415	-53 575
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	119 108	172 683
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	160 523	119 108
Raha ja selle ekvivalentide muutus		41 415	-53 575

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Eurodes

	Akumuleeritud ülejääk	Aruandeperioodi tulem	Netovara kokku
Seisuga 31.12.2013	2 051 949	-121 815	1 930 134
Eelmise aasta tulem	-121 815	0	0
Aruandeaasta tulem	0	-90 546	-90 546
Seisuga 31.12.2014	1 930 134	-90 546	1 839 588
Eelmise aasta tulem	-90 546	0	0
Tasuta saadud materiaalne põhivara	60	0	60
Aruandeaasta tulem	0	85 086	85 086
Seisuga 31.12.2015	1 839 648	85 086	1 924 734

EELARVE TÄITMISE ARUANNE

eurodes

	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
Kirje nimetus			
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	772 062	870 009	883 468
Maksutulud	511 200	528 900	533 219
Füüsilise isiku tulumaks	452 400	470 100	474 713
Maamaks	58 800	58 800	58 506
Tulu kaupade ja teenuste müügist	65 085	88 348	95 720
Saadavd toetused tegevuskuludeks	188 077	243 006	243 998
Tasandusfond (lg 1)	44 048	28 073	28 073
Toetusfond (lg 2)	144 029	205 657	206 657
Muud saadud toetused tegevuskuludeks	0	9 276	9 268
Muud tegevustulud	7 700	9 755	10 531
Sh laekumine vee erikasutusest	7 500	7 500	8 459
Sh saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	200	200	17
Sh muud eelpool nimetatuta muud tegevustulud	0	2 055	2 055
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	770 479	839 845	792 132
Antavad toetused tegevuskuludeks	41 468	47 327	42 125
Sotsiaaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	36 257	43 116	38 582
Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	2 000	1 000	436
Mittesihtotstarbelised toetused	3 211	3 211	3 107
Muud tegevuskulud	729 011	792 518	750 007
Personalikulud	443 121	484 664	469 053
Majandamiskulud	278 085	302 165	280 520
Muud kulud	7 805	5 689	434
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 583	30 164	91 336
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-72 020	-68 462	-46 527
Põhivara müük (+)	0	750	750
Põhivara soetus (-)	-342 808	-226 386	-206 028
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	270 808	182 450	182 450
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	-25 256	-23 702
Finantstulud (+)	0	0	17
Finantstkulud (-)	-20	-20	-14
EELARVE TULEM	-70 437	-38 298	44 809
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-3 394	-3 394	-3 394
Kohustuste tasumine (-)	-3 394	-3 394	-3 394
LIKVIISETE VARADE MUUTUS	-73 831	-41 692	41 415

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning seega pole ta võrreldav finantsaruannetega (vt lisa nr 1).

Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr 23.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamiselused

Laeva Vallavalitsus koostab majandusaasta aruande üldeskirjas esitatud arvestuspõhimõtetest, mis lähtub raamatupidamise seaduses ja Raamatupidamise Toimkonna Juhendites (edaspidi RTJ) toodud nõuetest aastaaruandele. Kui RTJ-des esitatud arvestuspõhimõtted erinevad üldeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetest, siis lähtutakse majandusaasta aruande koostamisel üldeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetest.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud enne 1995.a. soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha kassas ja pangakontode kirjel pangas olevat arvelduskontode jääke.

Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringud jaotatakse bilansis olenevalt nende hinnangulisest realiseerumise tähtajast kas lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid. Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul. Finantsinvesteeringuid aktsiatesse kajastatakse nende algse soetusmaksumuses, kuna nende õiglast väärtust pole olnud võimalik usaldusväärselt hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval. Pikaajalised finantsinvesteeringud on tehtud avalikku sektorisse kuuluvasse äriühingusse koostöös teiste kohalike omavalitsustega.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varudena on kajastatud haridusasutuse sööklas olevad toiduained.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast. Varude soetamisel lisanduvad mittetagastatavad maksud ja lõivud kantakse maksukulu kontole. Aruandeaasta lõpu seisuga varud inventeeritakse.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju all omab aruandekohuslane 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus. Olulise mõju all loetakse üksusi, mille nõukogus või muus juhtorganis omab aruandekohuslane 20 kuni 50% hääleõigusest.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarendimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses.

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis, siis rakendatakse selle varadegrupi arvestusreegleid, kuhu ta ümberklassifitseeritakse. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused). Hilisemate parendustega lisatud kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu maksumusele juhul, kui nad tõstavad objekti algset väärtust. Kulutused, mis taastavad objekti algset väärtust, kajastatakse perioodikuludes. Vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Vara hakatakse amortiseerima selle

kasutuselevõtmise kuust alates ning lõpetatakse selle täieliku amortiseerumise või kasutusest eemaldumise kuule eelneval kuul. Vara väärtuse languse korral viiakse läbi allahindlus. Amortisatsiooninormid on samasugused nagu materiaalse põhivara hulka kuuluvatel analoogsetel varadel.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2 000 eurost (ilma käibemaksuta), välja arvatud maa, mis võetakse arvele soetusmaksumuses. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2 000 euro, kantakse vara kasutusele võtmise hetkel kulusse. Erinõudena ei ole avaliku sektori üksustel lubatud kapitaliseerida materiaalse põhivara maksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele mittekuuluvaid makse ja lõive.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised	2-10%
Masinad ja seadmed	10-20%
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	33-50%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	10-50%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005.a., võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena arvele aruandeperioodil omandatud peremehele vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Maa arvelevõtmisel kasutatakse maksustamishinda. Teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara võetakse arvele üleandja bilansilise jääkmaksumusega.

Renditud varad

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Omandiõigus võib, kuid ei pruugi, lõppkokkuvõttes rentnikule üle minna. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt muu materiaalse põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrent on rent, mis pole kapitalirent. Kasutusrendi makseid kajastatakse perioodikuluna.

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast, mis nõuab varast loobumist ja mille suurus saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades potentsiaalsete kohustustena.

Bilansis kajastatakse kohustusi tulenevalt nende järelejäädud tähtjast lühi- või pikaajalistena. Laenukohustusena kajastatakse bilansis kõik finantseerimistegevuse tulemusena tekkinud võlakohustusi, millega kaasneb intressikulu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärast kasutamist. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel

tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi Varade sihtfinantseerimise korral lähtutakse sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist – sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses; saadud sihtfinantseerimine kajastatakse samal ajal tuluna..

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mitte-käibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaameti poolt esitatud teatistele. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intrassitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaande kirjel Muud tegevuskulud. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse aruandekohustuslase valitseva ja olulise mõju all olevad äriühingud, Laeva valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid pole võimalik võrrelda tekkepõhistes aruannetes kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekuv summa tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaraga tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruanne ei kajasta;
- kaupade, teenuste ja põhivara soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamisel kuluna.

Lisa 2. Raha ja pangakontod

Kirjel Raha ja pangakontod on kajastatud raha jääk kassas ja pankades avatud arvelduskontodel.

	31.12.2015	31.12.2014
Arvelduskontod pankades	159 603	118 034
Raha kassas	920	1 074
Kokku	160 523	119 108

Lisa 3. Maksunõuded

	31.12.2015	31.12.2014
Tulumaks	45 870	39 333
Maamaks	278	176
Nõuded loodusressursside kasutamiseks	2 086	1 970
Kokku	48 234	41 479

Tulu- ja maamaksu kogub ja kannab edasi Maksu- ja Tolliamet (lisa 12). Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatistele. Tähtjaks tasumata maksunõuetelt arvestab Maksu- ja Tolliamet intresse ning kannab üle kohalikule omavalitsusele.

Maksu- ja Tolliamet kogub tasusid loodusressursside kasutamisest ja saastetasusid. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata tulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatisele. Tuluna loodusressursside kasutamisest on kajastatud vee erikasutustasu ja saastetasu (lisa 15).

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Nõuded ostjate vastu	31.12.2015	31.12.2014
Riigiministeeriumite valitsemisala asutused	675	652
Füüsilised isikud	569	1 652
Äriühingud	223	2 542
Kokku	1 467	4 846

Muud nõuded ja ettemaksed	31.12.2015	31.12.2014
Muud nõuded	1 259	0
Nõuded toetuste eest	235	471
Tulevaste perioodide kulud	28	1 253
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	1 522	1 724

Muude nõuete all on kajastatud Haridus- ja Teadusministeeriumilt laekuv erakoolide kulude katmise summa 1 259 eurot.

Lisa 5. Finantsinvesteeringud

AKTSIAD	Aktsiate arv	Investeering
Seisuga 31.12.2013	1 013	105 360
Seisuga 31.12.2014	1 013	105 360
Seisuga 31.12.2015	1 013	105 360
	31.12.2015	31.12.2014
Emajõe Veevärk AS	105 360	105 360
Kokku	105 360	105 360

AS Emajõe Veevärk on asutatud 2004. aastal Tartumaa valdade koostöös uue veevärgi rajamiseks. Kuna AS Emajõe Veevärk aktsiad ei ole börsil noteeritud, siis ei ole neid õiglasesse väärtusesse ümber hinnatud. Aktsia nimiväärtus on 64 eurot (soetuse hetkel 1 000 krooni, tasuti ülekursiga 500 krooni ühe aktsia kohta).

Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud

	Maa	Hooned ja rajatised	Kokku
Soetusmaksumus			
Seisuga 31.12.2013	5 466	115 462	120 928
Seisuga 31.12.2014	5 466	115 462	120 928
Seisuga 31.12.2015	5 466	115 462	120 928
Akumuleeritud kulum			
Seisuga 31.12. 2013	0	34 622	34 622
Aruandeperioodi kulum	0	4 976	4 976
Seisuga 31.12. 2014	0	39 598	39 598
Aruandeperioodi kulum	0	4 977	4 977
Seisuga 31.12. 2015	0	44 575	44 575
Jääkväärtus			
Seisuga 31.12.2013	5 466	80 840	86 306
Seisuga 31.12.2014	5 466	75 864	81 330
Seisuga 31.12.2015	5 466	70 887	76 353

	2015	2014
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	2 407	6 480
Kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud	-6 136	-7 676
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest	-3 729	-1 196

Lisa 7. Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata tööd ja ettevõtted	Kokku
Soetusmaksumus						
Seisuga 31.12.2013	10 613	2 315 475	33 802	20 681	7 824	2 388 395
Soetused	0	8 662	59 420	0	16 310	84 392
Põhivara mahakandmine	0	-1 980	0	-3 549	0	-5 529
Põhivara müük	-1 239	-958	0	0	0	-2 197
Seisuga 31.12.2014	9 374	2 321 199	93 222	17 132	24 134	2 465 061
Soetused	388	21 807	0	2619	0	24 814
Ümberklassifitseerimine	0	0	0	0	-6 114	-6 114
Tasuta saadud	60	0	0	0	0	60
Mitterahaline sihtfinantseerimine	0	152 309	0	0	0	152 309
Põhivara müük	-195	0	0	0	0	-195
Seisuga 31.12.2015	9 627	2 495 315	93 222	19 751	18 020	2 635 935
Akumuleeritud kulum						
Seisuga 31.12. 2013	0	730 703	18 037	17 712	0	766 452
Aruandeperioodi kulum	0	111 743	12 509	307	0	124 559
Müüdnud põhivara kulum	0	-853	0	-3 549	0	-4 402
Seisuga 31.12. 2014	0	841 593	30 546	14 470	0	886 609
Aruandeperioodi kulum	0	113 104	13 850	350	0	127 304
Seisuga 31.12. 2015	0	954 697	44 396	14 820	0	1 013 913
Jääkväärtus						
Seisuga 31.12.2013	10 613	1 584 772	15 765	2 969	7 824	1 621 943
Seisuga 31.12.2014	9 374	1 479 606	62 676	2 662	24 134	1 578 452
Seisuga 31.12.2015	9 627	1 540 618	48 826	4 931	18 020	1 622 022

Rahavoogude aruandes kajastatud põhivara soetuse summa 35 113 eurot on koos käibemaksuga. Põhivara tabelis lisa 7, on põhivara soetus kajastatud käibemaksuta. Põhivara soetuse tabel kajastab ka SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt tarnijatele tasutud summat 152 309 eurot.

Aruandeaasta materiaalse põhivara soetuste summa on 24 814 eurot.

Renoveeriti lasteaia ruume maksumusega 11 667 eurot ning kooli ruume maksumusega 6 875 eurot. Osteti laste mänguväljakule uued atraktsioonid maksumusega 2 619 eurot. Vahetati välja kultuurimaja maaküttesüsteemi pump maksumusega 2 130 eurot. Ehitati Kärevere külla veekaev maksumusega 1 135 eurot. Soetati kalapääsu MÜ maksumusega 388 eurot.

Lõpetamata töödena on kajastatud:

- Keskuse ringtee geodeetilised ja ehitusgeoloogilises uuringud 3 360 eurot;
- Laeva küla puhkeala eskiisi koostamine 1 800 eurot;
- Laeva-Palupõhja tee remondi tehniline projekt 2 160 eurot;
- Maja 52 renoveerimise hoone ehitusprojekt 3 900 eurot;
- Laeva lasteaia küttesüsteemi muutmise eeltööd 3 760 eurot;
- Kooli ventilatsiooni projekt 1 740 eurot ja maja ekspertiis 1 300 eurot.

Müüdnud põhivarana on kajastatud Väänikvere tee 14 MÜ müüki summas 195 eurot

Lisa 8. Võlad tarnijatele

	31.12.2015	31.12.2014
Riigi osalusega äriühingud ja SA-d	4 016	6 044
Äriühingud	2 318	9 151
Võlad tarnijatele kokku	6 334	15 195
Sh võlgnevus põhivara eest	0	2 376

Lisa 9. Võlad töövõtjatele

	31.12.2015	31.12.2014
Töötasu kohustus	23 279	19 283
Maksu kohustus	15 035	11 942
Puhkusetasude kohustus	9 475	11 316
Kokku	47 789	42 541

Lisa 10. Maksuvõlad ja saadud ettemaksed

	31.12.2015	31.12.2014
Maksuvõlad	21 855	24 803
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	14 769	6 777
<i>Tartu Maavalitsus(hajaasustuse programm)</i>	7 769	6 777
Kokku	36 624	31 580

Lisa 11. Laenukohustused

Seisuga 31.12.2015	Tähtajaga	Kokku
periood	Kuni 1 aasta	
Swedbank	0	0
Kokku	0	0

Kulud laenukohustustelt	Tähtajaga	Kokku
periood	Kuni 1 aasta	
Intressikulu laenult	0	0
Kokku	0	0

Laenukohustused

Seisuga 31.12.2014	Tähtajaga	Kokku
periood	kuni 1 aasta	
Swedbank	3 394	3 394
Kokku	3 394	3 394

Kulud laenukohustustelt	Tähtajaga	Kokku
periood	kuni 1 aasta	
Swedbank	17	17
Kokku	17	17

Laeva Vallavalitsusel on laen võtnud Swedbangast. 2009.a. AS Emajõe Veevõrk aktsiate ostmiseks. Swedbangast võetud laenu intress on 6 kuu Euribor pluss 2,85 %.

Laenukohustuste liikumine:	2015	2014
Laenu tagasimaksmine	3 394	20 362
Intresside maksmine	17	558

Laenukohustuste tagatiseks on valla eelarve.

Lisa 12. Maksutulud

Kirje nimetus	2015	2014
Tulumaks füüsilise isiku tulult	481 250	440 535
Maamaks	58 609	58 485
Reklaamimaks	0	404
Maksud kokku	539 859	499 424

Lisa 13. Kaupade ja teenuste müük

Kirje nimetus	2 015	2 014
Tulu haridusalasest tegevusest	39 300	30 379
Muu tulu üüri ja rendiga kaasnevast tegevusest	33 882	8 860
Tulu majandustegevusest	7 748	13 315
Riigilõivud	6 166	1 276
Tulu sporditegevusest	2 688	2 628
Tulu kultuurialasest tegevusest	2 391	2 276
Tulu sotsiaalalasest tegevusest	698	295
Tulud üldvalitsemisest	56	292
Päästeteenistuse tulud	0	6 859
Kokku kaupade ja teenuste müük	92 929	66 180

Lisa 14. Saadud toetused

Kirje nimetus	2015	2014
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium – teede renoveerimine	0	21 000
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus - kalapääsu ehitus	172150	10 140
Maavalitsus – hajaasustuse programm	9 006	0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks ja korrashoiuks	181156	31 140

Saadud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

Rahandusministeerium - aadressandmete korrastamiseks	1 741	0
Eesti Kultuurkapital - koolile rahvariite soetamiseks	1 379	1 200
Tasuta saadud raamatud	1 378	1 330
Põllumajandusministeerium - koolipiim	443	428
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus -looduskeskused	322	2 450
Kultuuriministeerium - ujumise algõpetus	125	300
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt teede renoveerimiseks	0	9 047
Siseministeerium - lasteaia garderoobi kapid	0	5 000
Viljandi MV - hajaasustuse programm	0	4 239
Haridus- ja Teadusministeerium - arvutiklassi sisustamiseks	0	2 998
Eesti Kultuurkapital - kultuurimaja rahvariite soetamiseks	0	997
Maavalitsus-Lapsehoiuteenuse osutamiseks	0	124

Saadud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks kokku	5 388	28 113
---	--------------	---------------

Saadud muud toetused

Tasandusfondi laekumine	234 730	179 925
-------------------------	---------	---------

Vastavalt iga-aastasele riigieelarveseadusele eraldati tasandusfondi 28 073 eurot (2014.a. 44 048 eurot), hariduskuludeks 165 904 eurot (2014 a. 130 482 eurot), toimetulekutoetusteks raha eraldatud 84 eurot (2014 a. 566 eurot), sotsiaaltöö administreerimiskuludeks 5 237 eurot (2014.a. 3 822 eurot), vajaduspõhisteks peretoetusteks 5 524 eurot (2014.a. 1 007 eurot), teede korrashoiuks 29 908 eurot.

Saadud toetused kokku	421 274	239 178
------------------------------	----------------	----------------

Lisa 15. Muud tulud

Kirje nimetus	2015	2014
Vee erikasutustasud	8 527	7 743
Muud tulud	2 065	35
Põhivara müük	556	117
Saastetasud	64	33
Kokku muud tulud	11 212	7 928

Lisa 16. Antud toetused

Kirje nimetus	2014	2013
Sotsiaaltoetused		
Peretoetused	7 805	4 163
Sõidusoodustused	7 716	6 654
Toetused vanuritele	4 638	3 820
Toitlustustoetused	2 644	2 785
Toetus puuetega inimestele	2 280	2 808
Lapsetoetuse	1 650	1 350
Sünnitoetus	1 050	1 350
Toimetulekutoetus	650	0
Kokku sotsiaaltoetused	28 433	22 930
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (liikmemaksud)		
Liikmemaksud Tartumaa Omavalitsuste Liit	1 882	1 644
Eesti Maaomavalitsuste Liit	996	973
Tartumaa Arendusselts	229	474
Kokku tegevuskulude sihtfinantseerimine	3 107	3 091
MTÜ Laeva Pensionäride Selts	279	542
Füüsilised isikud – hajaasustuse veeprogramm	0	8 294
MTÜ Laeva Kultuuriselts – Laeva Kultuurimaja 100 läbiviimiseks	0	198
MTÜ Laeva Kultuuriselts – Kodukandipäeva läbiviimise omaosalus	101	0
Kokku muud toetused	380	9 034
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks s(hajaasustus)	23 702	0
Kokku antud toetused	55 622	35 055

Lisa 17. Tööjõukulud

	Töötasukulud 2015	Keskmine töötajate arv 2015	Töötasukulud 2014	Keskmine töötajate arv 2014
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud *	19 855	1	18 107	1
Kõrgemad ametnikud**	45 021	2	37 402	2
Vanemametnikud	15 429	4	18 327	4
Kokku ametnikud	80 305	7	73 836	7
Juhid	45 850	5	41 378	5
Tippspetsialistid	26 157	3	24 934	3
Õpetajad	129 473	11	110 222	11
Keskastme spetsialistid	22 382	4	19 856	4
Töölised ja abiteenistujad	40 597	8	40 980	8
Tugispetsialistid	3 318	1	4 943	1
Kokku töötajad	267 777	32	242 313	32

	Töötasukulud 2015	Keskmine töötajate arv 2015	Töötasukulud 2014	Keskmine töötajate arv 2014
Ajutised töötajad	4 043		8 850	
Kokku	352 125	39	324 999	39
Töötasude kapitaliseerimine	2 015		2 014	
Töötasude kapitaliseerimine (maksudega)	-2 100		0	
Kokku	-2 100		0	
Maksud	2015		2014	
Sotsiaalmaks töötasudelt	117 629		107 815	
Töotuskindlustusmaksed	2 777		3 158	
Kokku maksud	120 406		110 973	
Tööjõukulud kokku	470 431		435 972	
Töötasukuludest moodustavad:				
*(vallavanem ja volikogu)				
**(vallavalitsuse liikmed, vallasekretär, pearaamatupidaja)				

Lisa 18. Majandamiskulud

Kirje nimetus	2015	2014
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	67 822	75 435
Õpikud, õppevahendid, hariduskulude katmine	47 826	43 747
Rajatiste majandamiskulud	22 708	29 793
Sõidukite ülalpidamise kulud	21 165	20 377
Toiduained	17 924	18 527
Kirje nimetus	2015	2014
Ürituste läbiviimise kulud	14 825	11 006
Administreerimiskulud	13 679	9 842
Inventarikulud	13 558	15 852
Infotehnoloogiakulud	13 499	11 507
Uurimis- ja arendustööd	7 460	0
Raamatud	4 539	4 167
Koolituskulud	3 612	4 372
Sotsiaalteenused	2 619	3 575
Muud majandamiskulud(med)	1 176	487
Kokku majandamiskulud	252 412	248 687

Lisa 19. Muud kulud

Kirje nimetus	2015	2014
Käibemaks	34 222	35 118
Käibemaks põhivara soetuselt	33 878	16 818
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	1 080	246
Riigilõivud	203	21
Muud tegevuskulud	62	0
Kokku muud kulud	69 445	52 203

Lisa 20. Finantstulud ja -kulud

Kirje nimetus	2015	2014
Tulu hoiustelt (arvelduskontodelt)	17	52
Intressikulu	-14	-469
Kokku finantstulud ja -kulud	3	-417

Lisa 21. Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks on ka Laeva vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed, asutuste juhid ning kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed.

	Liikmete arv		Tasude summa	
	2014	2013	2015	2014
Volikogu liikmed	9	9	3 702	2 738
Vallavalitsuse liikmed	4	4	1 297	1 260
Asutuste juhid	5	5	47 716	41 378
Kokku	18	18	52 715	47 390

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Tehingud seotud osapooltega	2015	2014
Kärevere POÜ - veevarustus	401	448
Tartu Tehnika AS – lumetõrjetööd	1 560	3 000
PO Oliver AS – küttepude müük	0	342

Laeva Vallavalitsus ei ole on andnud vallavalitsuse või volikogu liikme või allasutuse juhi lähedastele pereliikmetele aruandeaastal soodustusi.

Lisa 22. Selgitused eelarve täitmise aruandele

Põhitegevuse tulude kirje nimetus	Esialgne eelarve	Täpsustatud eelarve	Eelarve täitmine
Maksutulud	511 200	528 900	533 219
Füüsilise isiku tulumaks	452 400	470 100,00	474713
Maamaks	58 800	58 800,00	58506
Tulu kaupade ja teenuste müügist	65 085	88 348,00	95720
Saadavad toetused tegevuskuludeks	188 077	243 006	243 999
Tasandusfond (lg 1)	44 048	28 073,00	28073
Toetusfond (lg 2)	144 029	205657	206657
Muud saadud toetused tegevuskuludeks	0	9276	9269
Muud tegevustulud	7 700	9 755	10 531
Sh laekumine vee erikasutusest	7 500	7500	8459
Sh saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	200	200,00	17
Sh muud eelpool nimetamata muud tegevustulud	0,00	2 055,00	2055
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	772 062	870 009	883 469

Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi	Esialgne eelarve	Täpsustatud eelarve	Eelarve täitmine
Üldised valitsussektori teenused	159 712	164 322	151 137
Valla- ja linnavolikogu	8 000	8 000	5 718
Valla- ja linnavalitsus	137 382	144 548	142 298
Reservfond	7 705	5 149	0
Muud üldised valitsussektori teenused	3 211	3 211	3 107
Valitsussektori võla teenindamine	3 414	3 414	14
Ülalnimetatud üldised valitsussektori kulud kokku			
Avalik kord ja julgeolek	3 647	2 352	1 901
Päästeteenused	3 647	2 352	1 901
Majandus	156 804	53 442	40 327
Põllumajandus	1 000	725	282
Maanteetransport (vallateede- ja tänavate korrashoid)	142 948	39 861	27 391
Muu majandus (sh.majanduse haldamine)	12 856	12 856	12 654
Keskkonnakaitse	217 780	189 070	184 785
Jäätmekäitlus (prügivedu)	1 280	1 280	1 275
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, haljastus	216 500	187 790	183 510
Elamu- ja kommunaalmajandus	26 216	60 039	49 192
Elamumajanduse arendamine	4 760	9 760	4 850
Veevarustus	11 600	40 856	34 968
Tänavavalgustus	5 500	5 067	5 227
Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	4 356	4 356	4 147
Tervishoid	4 000	5 880	5 354
Ambulatoorsed teenused (kiirabi)	4 000	5 880	5 354
Vabaaeg, kultuur ja religioon	94 992	97 961	88 686
Sporditegevus	19 620	18 120	17 400
Laste huvialamajad ja keskused	1 500	2 630	2 345
Noorsootöö ja noortekeskused	9 844	12 205	11 297
Vaba aja üritused	2 000	2 000	1 653
Raamatukogud	19 296	20 718	18 643
Rahva- ja kultuurimajad	40 732	41 288	36 912
Seltsitegevus	2 000	1 000	436
Haridus	420 748	487 346	471 767
Eelharidus (lasteaiad)	152 950	166 140	158 535
Põhikoolid	226 996	282 093	274 196
Gümnaasiumid	9 300	4 600	4 634
Täiskasvanute gümnaasiumid	1 500	2 030	2 109
Õpilasveo eriliinid	6 500	8 374	8 189

Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi	Esialgne eelarve	Täpsustatud eelarve	Eelarve täitmine
Muud hariduse abiteenused	23 502	24 109	24 104
Sotsiaalne kaitse	32 802	34 489	28 729
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	8 932	9 790	7 421
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	4 000	2 620	2 619
Muu eakate sotsiaalne kaitse	4 400	4 400	4 683
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	10 400	14 347	10 660
Riiklik toimetulekutoetus	500	650	650
Muu sotsiaalne kaitse, sh. sotsiaalse kaitse haldus	4 570	2 682	2 696
Likviidsed varad aasta alguse seisuga	-73 831	32 139	-41 692

Laeva valla eelarve kinnitab Laeva vallavolikogu. Eelarve täitmist korraldab vallavalitsus lähtudes kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest ning Laeva vallavolikogu 30.10.2012 määrusest nr 66 Laeva valla eelarve koostamise, vastuvõtmise, täitmise ja aruandluse kord.

Laeva valla 2015. aasta eelarve on vastu võetud 18.12.2014 määrusega nr 15

Põhitegevuse tulude eelarve on 772 062 eurot, põhitegevuse kulude eelarve on 770 479 eurot, investeerimistegevus 72 020 eurot, finantseerimistegevus 3 394 eurot ning likviidseid varasid suunati 73 831 eurot.

Laeva valla 2015. a. I lisaeeelarve võeti vastu 31.03.2015 määrusega nr 16. Tasandusfondi summa oli eelarvesse planeeritud 44 048 eurot, 2014. aasta tasemel. Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord, mis kinnitati 06.02.2015 a., vähendati tasandusfondi eraldist Laeva vallale 15 975 euro võrra. Tasandusfondi vähenemise tõttu tuli koostada negatiivne lisaeeelarve. Lisaeeelarvesse on lisatud laekunud sihtotstarbelised tulud ja kulude ning investeerimistegevuse kulud.

Investeerimistegevusena on kajastatud 17 636 eurot järgmiselt:

- Pearingstikeskuse maakütte süsteemi ehitus 2 380 eurot.
- Kultuurimaja maaküttesüsteemi kompressori soetamiseks.
- Põhivara soetuseks antav toetus 15 256 eurot, hajaasustuse programm 2014 summas 5256 eurot ja 2015. aasta garanteeritav summa 10 000 eurot (parandusettepanek).

Finantseerimistegevusena on kajastatud järgmised summad:

Vaba jäägi suunamine 19 083 eurot

- Pearingstikeskuse maakütte süsteemi ehitus 2 380 eurot.
- Põhivara soetuseks antav toetus 15 256 eurot
- Vajaduspõhise peretoetuse 2014. aasta jääk 1 381 eurot
- Toimetulekutoetus 66 eurot

Lisaeeelarve põhitegevuse tulud summas 37 412 eurot, põhitegevuse kulud kokku 36 356 eurot, investeerimistegevus 20 192 eurot ning finantseerimistegevus, vaba jäägi suunamine 19 136 eurot.

Laeva valla 2015. a. II lisaeeelarve võeti vastu 08.09.2015 määrusega nr 22. Lisaeeelarve tegemise eelduseks oli valla 2015. a eelarve tulude parem laekumine, sihtotstarbeliste toetuste laekumine ja investeerimistegevuse eelarve muutmine. Eelarvesse oli planeeritud 4% tulumaksu laekumise kasv. Seisuga 30.06.2015 on tulumaksu võrreldes eelmise aasta sama perioodiga enam laekunud 11 984 eurot ehk 5,5%. Hoonete ja rajatiste ehitus- ja kasutuslubade väljastamise riigilõivu on rohkem laekunud planeeritust 1 655 eurot. Teiste omavalitsuste poolt makstavast haridusasutuste kohatasust laekumine 1 860 eurot, kooli aastapäeva osalustasu 1 645 eurot. Maa rendiga kaasnevat kaevandamistasu on eelarvesse planeeritust enam laekunud 1 500 eurot.

Lisaeeelarve põhitegevuse tulud summas 14 045 eurot, põhitegevuse kulud 14 045 eurot. Investeerimistegevuse eelarves toimusid muudatused tegevusalade vahel.

Laeva valla 2015. a eelarve III lisaeeelarve võeti vastu 08.12.2015 määrusega nr 25. Lisaeeelarvesse on lisatud täiendavad laekumised, sihtotstarbeliselt laekunud tulud ja kulud ning alaeelarvete vahelised eelarvete muutmised. Lisaeeelarve põhitegevuse tulud kokku 46 490 eurot, põhitegevuse kulud kokku 18 965 eurot, investeerimistegevus kokku 23 750 eurot, likviidsete varade muutus 51 275 eurot

Investeeringustegevus kokku 23 750 eurot

- Põhivara müük 750 eurot (Väänikvere tee 14 MÜ)
- Vähendada põhivara soetuse eelarvet 126 358 eurot: Kalapääsu ehitus 18410 eurot, Siniküla küla veevarustuse tagamine 5 000 eurot, kergliiklustee projekteerimine 17 000 eurot, teede kapitalremont 85 948 eurot.
- Suurendada põhivara soetuse eelarvet 5 000 eurot – Kärevere külla veekaevu ehitamine.
- Põhivara soetuseks saadava sihtfinantseerimise vähendamine 98 358 eurot: kalapääsu ehitus 18 410 eurot, SA keskkonnainvesteeringute Keskus (Siniküla) 5 000 eurot, kergliiklustee ehitus 17 000 eurot, teede remont 57 948 eurot.
- Põhivara soetuseks saadava sihtfinantseerimise suurendamine 10000 eurot - Tartu maavalitsuselt hajaasustuse programmi toetuseks.
- Põhivara soetuseks antava sihtfinantseerimise toetuse suurendamine 10 000 eurot (hajaasustuse programm)

Likviidsete varade muutus 51 275 eurot

Koos lisaeelarvetega on 2015 eelarve järgmine:

- Põhitegevuse tulud 2015 on 870 009 eurot;
- Põhitegevuse kulud 839 845 eurot;
- Investeeringustegevus 68 462 eurot;
- Finantseeringustegevus 3 394 eurot;
- Likviidsete varade muutus 41 692 eurot.

Lisa 23. Reservfondi kasutamise aruanne**2015. aasta reservfondi moodustamine ja kasutamine**

Moodustamine	Objekt	Summa
	Reservfond	7 705
	Reservfond	7 705
Kasutamine	Otstarve	Summa
Kultuurimaja	Maaküttesüsteemi remondiks	2 556
	Kokku	2 556
	Reservfondi jääk	5 149

2013. aasta reservfondi moodustamine ja kasutamine

Moodustamine	Objekt	Summa
	Reservfond	7 600
	Reservfond	7 600
Kasutamine	Otstarve	Summa
Vallavalitsus	Kohtukulude katmiseks	900
Haljastus	Murutraktori ostmiseks	3 600
	Kokku	4 500
	Reservfondi jääk	3 100

Reservfondi summa kinnitati Laeva valla 2015. aasta eelarve vastuvõtmisel 18.12.2014 määrusega nr 15. Raha eraldamine toimus Laeva valla 2015. a. I lisaelarve määrusega nr 19, mis võeti vastu 31.03.2015. Raha kasutati kultuurimaja maaküttesüsteemi remondil.

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Majandusaasta aruande on koostanud Laeva Vallavalitsus.

Majandusaasta aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Laeva Vallavalitsuse otsus majandusaasta aruande heakskiitmise kohta.

Koit Prants

Laeva vallavanem

30.05.2016